

Управител

Ул. № БНБ-82.669/07.07.2011

**ДО
Г-Н ЙОРДАН ЦОНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
42-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

КОПИЕ:

**Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ЧЛЕН НА КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ**

**Г-Н РУМЕН ГЕЧЕВ
ЧЛЕН НА КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЦОНЕВ,

Във връзка с поетия ангажимент от Българската народна банка и Правителството на РБългария, обсъден и подкрепен от политическите сили, за възстановяване на 21.07.2014 г. на дейността и извършването на банкови операции от поставените под специален надзор банки „Корпоративна търговска банка“ АД и „Креди Агрикол България“ ЕАД, приложено Ви изпращам разработен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции и мотивите към него.

С приложения законопроект се внасят необходимите промени в режима на специален надзор по Закона за кредитните институции, както и в някои други закони, касаещи финансовия сектор (ЗБНБ, ЗББР и ЗГФБ), необходими за синхронизиране на правната уредба. Приемането на предложените изменения в законодателството следва да бъде извършено във възможно най-кратък срок от Народното събрание, по

възможност най-късно до 11.07.2014 г., включително чрез осигуряване на незабавното им обнародване в извънреден брой на Държавен вестник.

По този начин ще бъде възможно в периода 12.07.-18.07.2014 г., на основание вече приетите и влезли в сила законодателни промени, да бъдат издадени необходимите актове от Министерския съвет и от централната банка, както и да бъдат предприети съответните действия от Българската банка за развитие, Фонда за гарантиране на влоговете в банките и квесторите на двете банки с оглед отварянето на 21.07.2014 г. на „Корпоративна търговска банка“ АД и „Креди Агрикол България“ ЕАД.

Във връзка с гореизложеното, молим за Вашето съдействие за спешното придвижване на законопроекта.

Приложение: съгласно текста

С УВАЖЕНИЕ

ИВАН ИСКРОВ

МОТИВИ

КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА

ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Предложеният законопроект е свързан с усъвършенстване на праната уредба на специалния надзор по Закона за кредитните институции (ЗКИ) и натрупаната практика в тази насока от Българската народна банка.

В съответствие с европейските регулации в тази област в законопроекта са разписани по-прецизно редът и начинът, по които се намалява принудително, по разпореждане на БНБ, собственият капитал на банката с размера на натрупаната загуба, така че да се реализира предпазната функция на капитала, и след като се определи капиталовият недостиг, да се пристъпи към неговото запълване. Предвиден е ред за едновременно намаляване и увеличаване на капитала на банка до достигане на изискуемите от закона показатели.

За по-голяма правна сигурност изрично е уредена хипотезата, при която държавата, Българската банка за развитие, Фондът за гарантиране на влоговете или други, одобрени от БНБ лица, участват в увеличението на собствения капитал на банка с цел нейното оздравяване и при гарантиране на правата им. В случаите, когато капиталът на банка под специален надзор се увеличава с публични средства, е предвидено квесторите на банката да изпълняват функциите на общо събрание.

Поради необходимостта от бързи действия, се създава възможност квесторите в банката под специален надзор, действащи като общо събрание на акционерите, да свикват и провеждат такова в най-кратки срокове. По аналогични съображения при специален надзор върху банка – публично дружество, се изключва изрично приложението на глави осма и единадесета от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, доколкото прилагането на същите е несъвместимо с режима на специален надзор като извънредна мярка. Това е съобразено и с интензитета на защищавания обществен интерес, в случая интересът на вложителите.

За да се гарантират публичните средства, инвестирани в собствения капитал на банка под специален надзор, се предвижда в случай на отмяна по съдебен ред на административен акт на БНБ, засягащ правата на акционери на банката, същите да не могат да възстановяват правата си, а да имат право да претендират само обезщетение по общия ред. По подобен начин е защитен общественият интерес в случаите, когато при отнемане на лиценз на банка Фондът за гарантиране на влоговете в банките изплаща средствата по гарантирани депозити в срок от 20 работни дни, а впоследствие е възможно актът за отнемане на лиценза да бъде отменен по съдебен ред. В този случай акционерите на банката също няма да могат да възстановят правата си, а ще имат право само на обезщетение по общия ред, ако успеят да докажат претърпени вреди.

Законопроектът предвижда най-важните надзорни мерки, разрешения и одобрения във връзка с кредитни институции да бъдат приемани от Управителния съвет на БНБ с оглед на високата обществена важност на тази материя и необходимостта от повишен контрол и отговорности при упражняване на надзорните функции.

Във връзка с горепосочените промени се предвиждат и съответни изменения, с оглед синхронизиране на правната уредба, в Закона за Българската банка за развитие, Закона за гарантиране на влоговете в банките и Закона за БНБ.

Законопроектът е съобразен с Директива 2014/59/ЕС за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, чието цялостно въвеждане в българското законодателство предстои, както и с Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници.

Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции
(обн., ДВ. бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г.; изм. бр. 52, 59 и 109 от 2007 г.; изм., бр. 69 от 2008 г.; изм. бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г.; изм. бр. 94 и 101 от 2010 г.; изм. бр. 77 и 105 от 2011 г.; изм. бр. 38 и 44 от 2012 г.; изм. бр. 52, 70 и 109 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г.)

§ 1. Чл. 36, ал. 7 след думата „лиценза“ се добавя: „по чл.36, ал. 1.“

§ 2. В чл. 37, ал. 3 изречение първо се изменя така: ”Решението на БНБ за отнемане на лиценз се връчва на банката и се обявява в търговския регистър.”

§ 3. В чл. 103, ал. 2, т. 11 се изменя така:

„11. разпореди банката да намали собствения си капитал с размера на натрупаната загуба и/или да увеличи собствения си капитал в размер, срок и условия, определени от БНБ, при спазване на чл. 117 и 118.

§ 4. В чл. 105 ал. 4 изречение първо се изменя така:

„Квесторът декларира писмено пред БНБ обстоятелствата по ал. 2.“

§ 5. В чл. 107 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

“(2) По време на управлението на квесторите общото събрание на акционерите може да се свиква само от квесторите и да взема решения само по обявения от тях дневен ред и проекти на решения. Общото събрание се свиква в срок от три дни от обявяване на поканата в търговския регистър. При липса на кворум общото събрание се провежда по същото време на следващия работен ден независимо от представения на събранието капитал, като регистърното производство не може да се спира.”

2. Създава се ал. 7:

“(7) Когато квесторите упражняват правомощията на общо събрание на акционерите, се прилага чл. 118, ал. 5.”

§ 6. В чл. 109, ал. 1, изречение второ в края се добавя „като регистърното производство не може да се спира.“

§ 7. В чл. 110 се правят следните изменения:

1. Алинея 4 се изменя така:

“(4) В случаите, когато не е отнет лицензът на банка, която не отговаря на изискванията за собствен капитал по Регламент (ЕС) № 575/2013 г., чл. 117 и 118 се прилагат съответно”.

2. Алинея 5 се отменя.

§ 8. В чл. 115 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3, изречение второ думите „т. 22“ се заменят с „т. 23“;

2. Създава се ал. 4:

“(4) В случаите на чл. 107, 109, 110 и чл. 115-121 разпоредбите на Закона за публичното предлагане на ценни книжа не се прилагат по отношение на банка-публично дружество.”

§ 9. В чл. 116 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 т. 1 се изменя така:

“1. може да назначи квестори и да определи техните правомощия;”.

2. В ал. 2:

а) т. 5 се изменя така:

„5. разпореди банката да намали собствения си капитал с размера на натрупаната загуба и/или да увеличи собствения си капитал в определени от БНБ размер, срок и условия при спазване на чл. 117 и 118.“;

б) в т. 7 се създава изречение второ: “В тези случаи размерът на притежаваните акции от лишения от право на глас акционер не се взема предвид при изчисляване на необходимия кворум за провеждане на общото събрание на акционерите и за вземане на решения от събранието.”;

в) т. 8 се изменя така:

„т. 8. Разпореди увеличаване размера на капитала чрез превръщане в акции на вземанията на кредитори по договори, представляващи елементи на капитала по чл. 117, ал. 2, т. 6 и 7, като определи съотношенията и реда за това. В тези случаи квесторите упражняват правомощията на общо събрание и чл. 118, ал. 5 се прилага съответно.“

2. В ал. 3 се изменя така:

„(3) По молба на БНБ в Търговския регистър се вписва промяна в лицата, които управляват и представляват банката в случаите по ал. 1, съответно се обявяват обстоятелствата по ал. 2, т. 1-4 и 7.“

§ 10. Чл. 117 се изменя така:

„Чл. 117 (1) Когато се установи, че банка е натрупала загуби, БНБ може да разпореди намаляване на собствения капитал на банката с техния размер.

(2) Намаляването на собствения капитал по ал. 1 се извършва в следната последователност:

1. неразпределената печалба;

2. фонд „Резервен“;

3. премиите резерви, свързани с инструменти по т. 5;

4. други резерви, част от собствения капитал;

5. капиталът, вписан в търговския регистър;

6. елементите на допълнителния капитал от първи ред по чл. 51 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

7. елементите на капитала от втори ред по чл. 62 от Регламент (ЕС) № 575/2013”.

(3) Когато собственият капитал на банката спадне до размер, който не отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, БНБ разпорежда неговото увеличаване.“

§ 11. Член 118 се изменя така:

“Чл. 118. (1) БНБ може да разпореди едновременно с намаляването на собствения капитал на банката да се извърши неговото увеличаване. Едновременното намаляване и увеличаване на капитала се извършва по реда на чл. 203 от Търговския закон.

(2) Когато поради размера на натрупаната загуба намаляването на собствения капитал по чл. 117, ал. 2 е засегнало в пълен размер позициите по чл. 117, ал. 1, т. 1- 5, увеличаването на собствения капитал се извършва включително и чрез увеличаване на капитала с издаване на нови акции под условие, че новите акции бъдат придобити заедно или поотделно от държавата чрез министъра на финансите, Българската банка за развитие, Фонда за гарантиране на влоговете в банките или от други лица, одобрени от БНБ.

(3) Когато държавата, Българската банка за развитие или Фондът за гарантиране на влоговете в банките участват в увеличаването на капитала на банка по реда на ал. 2, одобрение на БНБ по чл. 28 не се изисква.

(4) Квесторите упражняват правомощията на общо събрание на акционерите и определят условията, реда и сроковете за записване на акции и извършване на вноските, както и приемането на свързаните с това изменения в устава. В тези случаи редът за увеличаване или намаляване на капитала, предвиден в устава на банката, не се прилага.

(5) В случаите по ал. 4 общото събрание на акционерите се провежда без обявяване на покана в търговския регистър, като за свикването и провеждането му не се прилагат чл. 220, 222-230 и чл. 231, ал. 1 от Търговския закон, както и предвиденият в устава на банката ред. Вписването в търговския регистър се извършва в деня на провеждане на събранието, като регистърното производство не може да се спира.”

§ 12. В чл. 130, ал. 3 думата „управителят“ се заменя с „управителния съвет“, а думите „издава заповед, в която се“ се заличават.

§ 13. В чл. 151 ал. 1 се изменя така:

“(1) Индивидуалните административни актове по чл. 14–17, 23, ал. 5, 28, 29, 36, 38, чл. 103, ал. 2, т.2-25, 103, ал. 8, 103а, 109, 110, 122 и 131 се издават от управителния съвет на БНБ или от оправомощено от него лице, а във всички останали случаи – от подуправителя, ръководещ управление „Банков надзор“, или от оправомощено от него длъжностно лице.”

§ 14. Създава се чл. 151а:

“Чл. 151а. (1) Ако актът за отнемане на лиценз на банка по чл. 36, ал. 1 или чл. 38 бъде отменен от съда, банката не възстановява дейността си, а започнатото производство по ликвидация се довършва по реда на глава дванадесета, раздел втори.

(2) Ако актът за отнемане на лиценз на банка по чл. 36, ал.2 бъде отменен от съда, банката не възстановява дейността си, а се открива производство по ликвидация по реда на глава дванадесета, раздел втори.

(3) Ако акт по чл. 116, 117 и 118, засягащ права на акционери или други лица, бъде отменен от съда или ако бъде отменено произтичащо от този акт решение на общото събрание или извършено вписване по чл. 29 и 30 от Закона за Търговския регистър, това не води до възстановяване на правата, които лицето е имало преди издаването на акта.“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 15. Този закон се прилага и към вземанията на кредитори по договори, представляващи елементи на капитала по чл. 117, ал. 1, т. 6 и 7, сключени преди датата на влизането му в сила.

§ 16. В Закона за Българската банка за развитие (обн., ДВ, бр. 43 от 2008 г.; изм. бр. 82 2009 г.; бр. 99 от 2011 г.; доп., бр. 102 от 2012 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 2 се създава т. 6:

“6. подпомагане на политиката на държавата по запазване на финансовата стабилност;”;

2. Създава се чл. 4а:

“Чл. 4а. За целите на чл. 2, т. 6, в случаите по чл. 118, ал. 2 от Закона за кредитните институции, банката може да участва при увеличаване на собствения капитал на банки, включително чрез придобиване на акции, както и да сключва договори за предоставяне на депозити или заеми на парични средства и/или ДЦК на банки на основание решение на Министерския съвет. ”

§ 17. В Закона за Българската народна банка (обн., ДВ, бр. 46 от 1997 г.; изм., бр. 49 и 153 от 1998 г.; бр. 20 и 54 от 1999 г.; бр. 109 от 2001 г.; бр. 45 от 2002 г.; бр. 10 и 39 от 2005 г.; бр.

37 и 59 от 2006 г.; бр.108 от 2006 г.; бр. 52 и 59 от 2007 г.; бр. 24, 42 и 44 от 2009 г.; бр. 97 и 101 от 2010 г.) в чл. 20 се правят следните изменения:

1. В ал. 3 изречение второ се заличава.
2. В ал. 4 изречение второ се заличава.

§ 18. В Закона за гарантиране на влоговете в банките (обн. ДВ, бр. 49 от 1998 г.; изм. бр. 73, 153 и 155 от 1998 г.; изм. бр. 54 от 1999 г.; бр.109 от 2001 г.; бр. 92 и 118 от 2002 г.; бр. 31 и 39 от 2005 г.; бр. 59, 64 и 86 от 2006 г.; бр. 67 и 98 от 2008 г.; бр. 42 и 44 от 2009 г.; бр. 97 и 101 от 2010 г.; бр. 109 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9 се създава ал. 12:

„(12) Фондът, неговите органи, оправомощените от тях лица и неговите служители не носят отговорност за вреди, причинени при упражняване на техните функции, освен ако са действали умишлено.“

2. В чл. 10 се създават ал. 4 и 5:

„(4) Членовете на управителния съвет на фонда могат да бъдат назначавани за членове на надзорния съвет на банка в случаите на придобиване на акции от фонда по реда на чл. 118, ал. 2 от Закона за кредитните институции. В този случай ограниченията на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 не се прилагат.

(5) Ограниченията по чл. 10, ал. 1, т. 1 и 2, както и последиците, които тези и други закони предвиждат за членовете на управителни и контролни органи на дружество в случай на обявяване на същото в несъстоятелност, не се прилагат за членовете на управителните и контролните органи на банка, назначени по реда на ал. 4.“

3. В чл. 12, ал. 1, т. 9 се изменя така:

„9. в случаите по чл. 118, ал. 2 от Закона за кредитните институции, взема решения за участие при увеличаване на собствения капитал на банки, включително чрез придобиване на акции, както и за сключване на договори за предоставяне на депозити или заеми на парични средства и/или ДЦК на банки.“

4. В чл. 22 :

- а) в алинея 1 думата «само» се заличава;
- б) алинея 2 се изменя така:

„(2) В случаите по чл. 118, ал. 2 от Закона за кредитните институции средствата на фонда могат да се използват за увеличаване собствения капитал на банки, включително чрез придобиване на акции, както и за предоставяне на депозити или заеми на парични средства и/или ДЦК на банки при следните условия:

1. ако това е необходимо за запазване стабилността на финансовата система и за защита на общественния интерес;

2. фондът разполага с достатъчно информация, която позволява да се извърши оценка на финансовото състояние на банката под специален надзор;

3. ако фондът, след извършен анализ на база на получената информация прецени, че по този начин могат да бъдат предотвратени по-големи разходи за изплащане на суми по гарантираните влогове и ще бъдат осъществени целите на оздравяването;

4. в резултат от използването на средствата от фонда не се застрашават функциите му по гарантиране на влоговете“;

- в) създават се нови ал. 3 и 4:

“(3) Средствата на фонда, използвани за целите на ал. 2, са гарантирани от държавата.

(4) Срокът за участие на фонда в капитала на банка не може да бъде по-дълъг от две години, като този срок може да бъде удължен с още две години по решение на Управителния съвет на БНБ. За периода, през който акциите са собственост на фонда, той не може да придобива други акции в същата банка.“

- д) досегашната ал. 3 става ал. 5.